

## СЕКЦІЯ 14

---

### АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ КІБЕРБЕЗПЕКИ У СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ

*Керівник секції:* в. о. завідувача кафедри кібербезпеки, д. е. н., доцент  
С. А. Горбаченко

*Секретар секції:* доцент кафедри кібербезпеки, к. ф.-м. н., доцент  
О. В. Бакуніна

#### **ГОРБАЧЕНКО СТАНІСЛАВ АНАТОЛІЙОВИЧ**

*Національний університет «Одеська юридична академія»,  
в.о. завідувача кафедри кібербезпеки,  
доктор економічних наук, доцент*

#### **ПРОБЛЕМИ АДАПТАЦІЇ МЕНЕДЖМЕНТУ ДО СИНГУЛЯРНОГО СЕРЕДОВИЩА**

Четверта промислова революція посприяла переосмисленню всього механізму менеджменту, адже одним з її досягнень є перетворення автоматизованого виробництва, систем обміну даних і виробничих технологій на єдину саморегульовану систему. В цьому сенсі управлінське втручання людини у виробничий процес є мінімальним і взагалі поступово прагне до нуля. Звісно, управлінські системи реагують на постіндустріальні запити і в процесі осучаснення поступово переходять від ієрархічних структур до інноваційних моделей на основі мережевої взаємодії та співробітництва, проте навіть вказані дії не можуть гарантувати їхнього результативного та ефективного функціонування.

Занепокоєння викликає те, що, по-перше, існуючий рівень управління та усвідомлення поточних змін в усіх областях вкрай низький в порівнянні з необхідністю переосмислення економічних, соціальних і політичних систем, щоб відповісти на виклики четвертої промислової революції. В результаті національні та глобальні організаційні структури, які необхідні для регульованого поширення інновацій є недостатньо адекватними або взагалі відсутні. По-друге, відсутня й послідовна, позитивна і єдина концепція на глобальному рівні, яка могла б визначити можливості та реалізувати потенціал четвертої промислової революції [1, с. 17].

Це обумовлює необхідність змін в технологіях та інструментах менеджменту, зокрема, за допомогою впровадження управлінських інновацій, які здатні максимально адаптувати характер і методи управлінського супроводу технологічних, економічних, соціальних і політичних процесів четвертої промислової революції в контексті розвитку людства та нових стандартів його безпеки.

Найвищим (з тих, що розглядаються не як теоретично можливі, а як практично досяжні) рівнем штучного інтелекту машин, спроможних до саморозвитку і самозабезпечення є сингулярність. Вказаний термін першими почали використовувати математики та астрофізики для опису космічних чорних дір і в деяких теоріях початку всесвіту.

З філософського погляду технологічна сингулярність виступає як гіпотетичне вибухоподібне зростання швидкості науково-технічного прогресу, яке ймовірно настане за створенням штучного інтелекту і здатних до самовідтворення машин, інтеграції людини з обчислювальними машинами або значного збільшення можливостей людського мозку за рахунок біотехнологій.

Соціальним адептом сингулярного середовища є сучасне мережеве суспільство, процеси в якому відбуваються під керуванням інформаційно-комунікаційних технологій, які генерують, обробляють і розподіляють інформацію через системи мереж. На практиці мережеве суспільство вже сьогодні формує фундамент світової соціальної структури.

В управлінському аспекті Т. Блуммарт та С. ван ден Брук досить вдало визначили сингулярність як стан, при якому «людям більше не доведеться оновлювати комп'ютери, телекомунікаційні системи та роботизовані механізми. Ці машини і системи будуть перепрограмувати себе самостійно. Люди не будуть розуміти, як вони працюють, але все буде працювати саме по собі» [2, с. 14].

Досягнення сингулярних завдань напряму пов'язано з процесами роботизації, мета яких полягає у заміні монотонної людської праці та імітації більш складних фізичних процесів. Основний рушій розвитку роботизації – жорсткі умови конкурентної боротьби в окремих видах економічної діяльності з прагненням спочатку максимізації задоволення потреб споживача, а надалі і формування нових потреб через створення абсолютно нових ринкових сегментів [3, с. 68].

З урахуванням вищезазначеного сингулярне середовище вимагає від поточної системи управління тектонічних організаційних змін, а від окремих менеджерів – докорінної зміни способу мислення. Але навіть в умовах сингулярності не викликає сумнівів неможливість автоматизації таких управлінських аспектів, як лідерство, командна робота, емпатія, інтуїція, креативний потенціал. Саме за рахунок вказаних елементів менеджмент має відшукати своє місце в технологічних системах майбутнього. Відтак сингулярне середовище формує та окреслює портрет сучасного конкурентоздатного менеджера, який має бути носієм лідерських якостей, емоційного інтелекту та креативних

здібностей та прагнути до постійного вдосконалення, як особистісного, так і професійного.

Лідерські якості представників менеджменту включають: здатність вести колектив за собою, стратегічне мислення та практичне бачення довгострокової перспективи, здатність до адаптації інноваційних підходів, прагнення до професійного самовдосконалення, підприємницькі здібності, бажання нести персональну відповідальність, здатність до критичного мислення, вміння створювати та підтримувати творчу атмосферу.

Емоційний інтелект, як некогнітивні здібності, компетенції і вміння (самоусвідомлення, самоконтроль, навички спілкування, емпатія, самомотивація), набуває першочергової важливості для керівників суб'єктів господарювання морських галузей, адже їм вкрай потрібно розуміння власних емоцій та емоцій підлеглих з метою створення сприятливого емоційного середовища в колективі.

Креативна складова передбачає інтеграцію корисних інноваційних управлінських рішень шляхом нестандартного комбінування доступних ресурсів. Це вимагає від менеджерів здатності генерувати та впроваджувати нові ідеї, а також успішно вирішувати поставлені завдання новаторськими способами з відходом від шаблонів.

### ***Список використаної літератури:***

1. Шваб К. Четвертая промышленная революция ; Пер. с англ. Москва : Издательство «Э», 2018. 208 с.
2. Блуммарт Т., Ван ден Брук С. Четвертая промышленная революция и бизнес: Как конкурировать и развиваться в эпоху сингулярности ; Пер. с англ. Москва : Альпина Паблишер, 2019. 204 с.
3. Антохов А. А. Роботизація як головний рушій переходу до технологіко-сингулярного етапу розвитку регіональної економіки. *Молодий вчений*. 2015. № 2 (17). С. 67–70.

**Ключові слова:** сингулярність, менеджмент, інновації, автоматизація, емоційний інтелект, лідерство, креативність.

**Ключевые слова:** сингулярность, менеджмент, инновации, автоматизация, эмоциональный интеллект, лидерство, креативность.

**Key words:** singularity, management, innovation, automation, emotional intelligence, leadership, creativity.